

вірного віднесення, а це є ключовим питанням в стягненні податку з товару, спеціалісту необхідними є перш за все знання з товарознавства. Тому одним з основних предметів для формування спеціаліста у галузі митної справи є товарознавство в митній справі.

Працевлаштування молодих фахівців – випускників закладу вищої освіти в митних органах здійснюється за результатами конкурсу. За інформацією Харківської митниці, на сьогодні відбулося насичення митних органів спеціалістами з економічною та юридичною освітою. При цьому витрачається достатньо багато часу на те, щоб практично з нуля надати економістам, юристам знання характеристик товарів для того, щоб вірно віднести товар до тієї чи іншої товарної підкатегорії.

У структурі митних органів України існує спеціалізований підрозділ «відділ номенклатури та класифікації товарів», де зібрані спеціалісти вузької направленості, є окремо спеціалісти по товарам хімічної промисловості, легкої промисловості, машинобудування та інші. Вони займаються віднесенням товарів до УКТ ЗЕД, зокрема спірними випадками. Але склався певний вакуум з фахівцями-товарознавцями, які безпосередньо володіють знаннями з класифікації та віднесення товарів до певних категорій.

У таких умовах спеціалісти товарознавчого напрямку затребувані в митних органах та брокерських організаціях.

УДК 172.16:378(091)

О.В. Головка, канд. іст. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ГУМАНІТАРНА СКЛАДОВА ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІСТОРИЧНИЙ ВИМІР

До середини ХІХ ст. в університетах світу частка гуманітарних наук (право, граматика, риторика, історія, література, мови, філософія) значно переважала частку природничих і точних. В Оксфордському і Кембриджському університетах наукові дослідження велися в гуманітарних, математичних, теологічних галузях. Тільки у 1847 р. Сльський коледж порушив цю традицію і сформував Школу прикладної хімії. У 1861 р. вона була перейменована на Шеффілдську наукову школу. Трирічна програма Шеффілду базувалася на вивченні хімії, техніки та незалежних дослідженнях. Наука почала своє відокремлення від ліберальних гуманітарних наук.

Із другої половини XIX ст. стрімкий розвиток світової промисловості надав поштовх розвитку технічних, інженерних, математичних наук. Необхідний базовий навчальний план у більшості університетів світу почав змінюватися. Спостерігається тенденція скорочення фінансування досліджень з гуманітарних наук. При цьому керівництво держав ще досі не усвідомлює згубність дегуманізації освіти та науки. Успішне суспільство залежить від альтруїзму, милосердя, ввічливості, співчуття та щедрості, і гуманітарні науки формують, оцінюють і підкреслюють важливість цих характеристик.

У такому «техногенному» середовищі студентам важко визначитися, чи варто вивчати гуманітарні дисципліни в закладах технічної вищої освіти, або які і скільки їх повинно бути. Насправді, гуманітарні науки готують студентів до виконання своїх громадянських, моральних і культурних обов'язків. Вивчення гуманітарних дисциплін дозволяє ознайомитися і використовувати ідеї великих вчених поза наукою. Філософія, література, історія відкривають вікно в розуміння людини, природи і суспільства. Вивчення гуманітарних дисциплін забезпечує студента навичками, необхідними для самокритичної рефлексії, адаптивності і самонавчання. Такі функції, необхідні для того, щоб бути незалежним учнем, тим самим розширюючи свої наукові знання і здібності у професійній кар'єрі. Гуманітарне навчання зміцнює нашу здатність спілкуватися завдяки усному і письмовому слову.

Найсучасніші технічні наукові знання та методи, які студенти вивчають в університетах, мають обмежений термін використання. Так, автомобілі мають приблизно 10-річну тривалість життя і високотехнологічні гаджети через 2–3 роки стають застарілими. Гуманітарні дисципліни акцентують увагу на соціальних навичках, роблять студентів кращими вченими, інженерами, економістами. Навіть сучасні наукові знання і методи, які студенти вивчають в університеті можуть мати обмежений термін придатності, а комунікативні навички можуть забезпечити засоби для розширення знань. Гуманітарні дослідження можуть зміцнити здатність студента спілкуватися і працювати з іншими. Студенти повинні це розуміти.

Інженери вважаються фахівцями у своїй сфері інтересів і часто там їхні знання і закінчуються. Інженери з одного боку – хороші критичні мислителі, а з іншого – їм часто не вистачає комунікативних навичок, загальногуманітарних і загальномістецьких знань, уявлень про закономірності суспільного розвитку. Збільшення частки гуманітарних дисциплін може підготувати інженерів до осмислення їхньої культурної та громадянської відповідальності.

Англійський філософ дев'ятнадцятого століття Джон Стюарт Мілл стверджував, що університет для студентів не повинен бути місцем «професійної освіти». Цей вислів може здатися застарілим, наївним, безнадійно ідеалістичним для нашого постмодерного часу, оскільки більшість студентів, які здобувають вищу освіту, шукають, насамперед, спеціалізацію. Але Д. Мілл продовжує: «Перш за все – студенти повинні навчитися стати людьми, а вже потім – адвокатами, лікарями, купцями, виробниками – розумними, здатними мислити».

Потенційно, вивчення гуманітарних наук культивує ту «філософську звичку розуму», про яку говорив Джон Генрі Ньюмен – щось радикально відмінне від Інтернету та інформаційного віку, який цінує швидкість і миттєве задоволення. Навпаки, гуманітарні науки зазвичай вимагають повільного, постійного обговорення фундаментальних питань нашого (або будь-якого) віку.

Історія науки і техніки переконливо доводить, що найбільш суспільно корисні дії представників технічних професій, інженерів, конструкторів, винахідників досягаються тоді, коли вони мають широкий кругозір, ерудицію, розуміють потрібність своєї діяльності для людей та покращання якості їх життя, тобто мають гідну гуманітарну підготовку.

УДК 378

Л.О. Гончаренко, канд. філос. наук, доц. (ХНМУ, Харків)

КУЛЬТУРА ЯК КЛЮЧОВА СКЛАДОВА ОСВІТИ

*Хто встигає в науках і відстає в моральності,
той більш шкідливий, ніж корисний.*

Гіппократ

Історія розвитку суспільства свідчить про те, що однією із пріоритетних цінностей, які забезпечують його прогрес, є освіта. Призначення освіти в суспільстві цілком лежить у руслі культури. Поняття «освіта» тісно пов'язане з поняттям «культура». У процесі освіти людина освоює культурні цінності.

Культурологічний діагноз вищої школи України невтішний – глибинна криза з багатьох причин.

По-перше, сучасна освіта перетворилась в елементарну трансляцію знань. У результаті, студенти добре засвоюють